

NYHEDSBREV

Landboforeningen Odder-Skanderborg
Januar 2017

Landboforeningen
ODDER • SKANDERBORG

I dette nytårsbrev kan du læse om bestyrelsesmedlem Torkil Skovgårds syn på landbrugets situation og forventninger til fremtiden.

Af Torkil Skovgård
Tlf. 2171 2672
Mail: torkil-skovgaard@mail.dk

Så er starten gået til et nyt år – nemlig 2017. Vi går nu mod lysere tider på flere måder. Dagene bliver længere, og der er flere andre ting, der peger i den rigtige retning for det danske landbrug.

Svineproducenterne har endelig fået nogle få prisstigninger, og det samme gør sig gældende for mælkeproducenterne, dog lidt mindre, men de er der. Lidt dårligere står det til med planteavlerne, men mon ikke de får et lille nyk i den rigtige retning i det kommende år. Det kan vi da håbe på.

Formanden for LF, Martin Merrill, tror endda, at der kommer flere prisstigninger i 2017. Vi håber, han får ret. Kineserne gør i hvert fald deres til, at svineproducenterne måske går en bedre tid i møde. At producere kvalitet er bidende nødvendigt, for det er netop det, kineserne efterspørger.

Generationsskifte presser på

Både den danske dronning og statsminister udtalte i deres nytårstale, at landbruget er i dyb krise. Statsministeren var klar til at yde landbruget en hjælpende hånd. Jeg ved godt, at det har han sagt før, men vi har da lov at håbe. Det sidste undlod Dronningen dog at nævne – nu er hendes søn jo også ude af det der "landbrugshalløj", så måske går det stille og roligt i glemmebogen.

I 50'erne begyndte mekaniseringen i det danske landbrug. Traktoren skubbede hesten ud, og siden er det gået slag i slag. Traktorerne er blevet så store, at man næsten ikke kan kravle op i dem og det samme gør sig gældende for mejetærskerne.

Fra nullerne og fremefter har computerne overtaget meget af styringen inden for næsten alle områder i landbruget. Jo - udviklingen har på ingen måde stået stille. Kun fantasien sætter grænser.

I dag er der ca. 25.000 landbrugsbedrifter i Danmark, heraf ca. 16.000 fuldtidsbrug. Gennemsnitsarealet er på ca. 160 ha., og gennemsnitsalderen er 62 år. Om 10 år ser tallene således ud: Ca. 15.000 landbrugsbedrifter, heraf ca. 1.500 fuldtidsbrug og et gennemsnitsareal på ca. 300 ha. eller mere og en gennemsnitsalder på omkring de 100 år. Spørg til side, men det med alderen er der faktisk ingen, der tør udtale sig om. Tallene stammer fra SEGES og fra en forskergruppe på Århus Universitet.

Dansk landbrug står over for et kæmpe problem mht. generationsskifte. Christiansborg er klar over det, men med de nuværende økonomiske lånemuligheder er der ingen løsning lige om hjørnet

Finanssektoren har en stor del af skylden. Jeg tænker især på bankerne. Hvis der er nogen, der har sit på det tørre, så er det i høj grad bankerne.

Sidste år klynkede en af storbankerne. Hvis ikke de kom ud af 2015 med et overskud før skat på mere end 32 mia. kr., ville det være et meget dårligt resultat for dem. I år er tallet sikkert meget større. Herregud, hvad er 32 mia. i overskud før skat? I min verden er det mange penge. Nå ja – SKAT er lige blevet snydt for 12,3 mia. kr. Det er da trods alt en slags penge, og det er vel og også penge, vi alle sammen godt kunne have haft glæde af på en eller anden måde. De 12,3 mia. kr. er det beløb, SKAT selv fortæller. Tallet er efter alt at dømme noget højere. Tallet 20 mia. kr. er nævnt, men det vælger

vi ikke at tro på, for så bliver vi bare endnu mere kede af det, og det er der ingen grund til.

Statsministeren sagde i sin nytårstale, at krisen er lagt bag os. Der er åbenbart ikke tale om krise, når der næsten hver eneste dag går et eller flere landbrug konkurs. Nej - de har bare ikke "omkostnings-tilpasset" sig i tide. Sikke noget utilsigtet tale.

Landbruget er, som aldrig før, omgivet af regler og paragraffer, som er med at presse erhvervet i knæ. Tænk hvis vi var fri for jordskatter, pesticidafgifter, efterafgrøderegler, vandmiljøplaner, vådområder samt afgifter her og der. En reducere af de nævnte områder ville være et skridt i den rigtige retning.

Sammenhold gør stærk

Der er efter min mening kun en ting at gøre, og det er at kæmpe videre, men det skal være en fælles kamp, for sammenhold gør stærk.

Det nytter ikke at fægte i hver sin retning. Landboforeningerne gør et stort arbejde og presser hele tiden politikkerne, men politikkerne skal også "være venner" med de andre. Husk på, en landmandsstemme vægter ikke mere end en hvilken som helst anden, og da vi bliver færre og færre, er det vigtigt, at landbruget har et godt omdømme.

Det er et vigtigt, at vi hver især deltager i debatten og prøver at fortælle, at dansk landbrug ikke er så ringe endda. Nej, vi må godt være stolte over det, vi præsterer. Tænk på hvor meget vi bidrager til den danske "husholdningskasse", det er ikke småpenge og derudover skabes mange arbejdspladser.

Nu er det jo ikke bare landbruget, der er/har været i krise. Som deltidslandmand hører og ser jeg meget rundt på de forskellige arbejdspladser. Det er ikke alle, der er kommet gennem krisen uden ridser. Der er sket mange fyringer, og det er bestemt ikke morsomt pludselig at stå uden arbejde. Heldigvis går det den rigtige vej igen og endelig er det blevet lidt nemmere at finde et nyt job, hvis uheldet er ude, men det er lettest, hvis du er under 50. Er man ret meget over 50 er det ikke nemt. Det "grå guld" er noget opreklameret – undskyld udtrykket - pjat. Det har jeg set utallige eksempler på.

Hvis man kigger lidt tilbage, så har det altid været sådan, at hvis landbruget havde det godt, så havde

hele befolkningen det godt. Der var en sjov tv udsendelse mellem jul og nytår. Den handlede om tiden fra begyndelsen af tresserne op gennem halvfjerdserne og firserne. Folk fik bil, byggede huse, fik campingvogn, sommerhus og rejste til Mallorca med Tjæreborg og Spies. Der var pludseligt råd til en masse. Lønningerne steg som en solopgang, men så steg boligrenten til lige godt 20 pct. Og så kunne man ikke kunne "gå på vandet" længere.

Fremtiden ser jeg, som værende mere lys end for et år eller to år siden. Der blæser mere blide vinde, men der er stadig meget at kæmpe for og der bliver bestemt ikke mindre at kæmpe for i fremtiden.

Vi har i øjeblikket en Fødevarer- og Miljøminister – Esben Lunde Larsen – der selv siger, at han er en "bonderøv i pænt tøj". Han vil gerne arbejde for mere regelforenkling og en bedre indtjening for dansk landbrug. Men det er ikke nemt med de samarbejdspartnere, der sidder i Folketinget i dag. Jeg tænker her på de konservatives Rasmus Jarlov. OK – han er også nyforelsket i den unge og smukke Mascha Vang, så han er måske lidt utilregnelig ind imellem. Han bar en stor del af skylden, da den tidligere fødevarerminister måtte forlade jobbet. En handling, der efter min mening ikke var nødvendig. Der skal stadigvæk tælles til 90 for at have flertal, så det kan godt være op ad bakke for vores nuværende fødevarerminister.

Jeg vil her slutte min lille beretning. Du kan være med til at presse på politisk ved at bakke op om din lokale landboforening. Det er vigtigere end nogensinde, at vi løfter i fællesskab. Sammen står vi stærkest. At løfte sammen er altid det letteste.

Med disse ord ønsker jeg alle i Landboforeningen Odder-Skanderborg et rigtigt godt nytår.

Venlig hilsen Torkil Skovgård